

Landbruksinfo fra Indre Østfold kommune uke 18/2024

I [Landbruksinfo fra Indre Østfold kommune 15/2024](#) skrev vi en del om RMP-tilskudd 2024 og miljøkravene som gjelder. Vi gjentar det ikke i denne utgaven, men anbefaler at du gjør deg kjent med RMP-tilskudd og vilkår nå. Huskelista derimot, den gjentar vi:

Huskeliste - krav i forbindelse med våronn

Jordbrukets viktigste lengdemål, kort oppsummert:

- Langs bekker med årssikker vannføring: **2 meter** – hele året
- Rundt nedløpskummer og utløp: **2 meter** – hele året
- Grasdekte vannveier i dråg: **6 meter** – hele året (nyetablering? Før 1.juli)

Dersom det er mindre enn 8 meter naturlig vegetasjonssone mellom åker og vann må du kompensere:

- Grasdekte kantsoner langs bekk: **6 meter** – hele året (nyetablering? Før 1.juli)
- Åker i stubb som settes igjen langs vassdrag: **20 meter** – gjennom vinteren

- Skaff deg **langt nok målebånd**, og **bruk** det! 1m=1 m. Videreformidle mål til eventuelle medhjelpere.
- Det skal aldri jordarbeides nærmere enn **2 meter** fra **nedløpskummer og utløp**, heller ikke i våronna – [miljøkrav 1](#).
- Det skal **aldri jordarbeides nærmere vann** (vassdrag med årssikker vannføring) enn **2 meter**. Det er et vilkår for å få produksjonstilskudd!
- Skal du lett høstharve til høstkorn/fangvekster eller pløye/harve på arealer som drenerer til et dråg, må du sørge for at du har **gras i dråget** der det graver (grasdekte vannveier, **6 m**) – [miljøkrav 2](#).
- Skal du lett høstharve til høstkorn/fangvekster eller pløye/harve, må du sørge for at du har **bufferzone langs vassdrag** hvis den naturlige kantsonen er smalere enn 8 meter - [miljøkrav 3](#). Buffersonen kan bestå av gras (i **6 meters** bredde for å oppnå RMP-tilskudd) eller 20 meter stubb. [Sjekk miljøkravveilederen s. 9 og 10 for alternativer](#).
- Dersom **flom fører til erosjon**, må du etablere 6 meter grasdekt kantsoner der det er nødvendig – [miljøkrav 4](#). Dette er nok spesielt aktuelt langs Hobølelva og Hæra.
- Å ta opp **eng** i erosjonsklasse 3 og 4 må fortrinnsvis skje på våren – [miljøkrav 5](#).
- Høsten er definert til å begynne **etter første innhøsting** jfr. [miljøkravveilederen s. 4 og 12](#).
- **Disponer husdyrgjødsel klokt**, og ta hensyn til at du ikke kan pløye den ned på høsten på flomutsatt areal eller på arealer i erosjonsklasse 3 og 4 – [miljøkrav 4 og 5](#). Pass også på 60/40-regelen.
- **Gjødslingsplan** må være på plass, skal være utarbeidet **FØR** hver vekstsesong
- Husk å føre **plantevernjournal** fortløpende gjennom vekstsesongen.

RMP-veileder 2024

...[finner du på Statsforvalteren i Oslo og Vikens sider](#). Veilederen er publisert som hefte (PDF) og app. Der finner du også ofte stilte spørsmål og andre relevante dokumenter.

Dispensasjon fra miljøkrav pkt. 5 og 6?

Hvis du allerede nå vet at du får store problemer med å oppfylle [regionale miljøkrav pkt. 5](#) (om forbud mot høstpløying på arealer med stor eller svært stor erosjonsrisiko) og 6 (om 60/40-regelen), så er det lurt å søke dispensasjon så tidlig som mulig. Det er kun særlige tilfeller det kan gis dispensasjon, f. eks.:

- økologisk drift der jordarbeiding er helt nødvendig for ugrasbekjempelse
- dyrking av såkorn
- ekstraordinær nedmolding av husdyrgjødsel

Vi ønsker helst dispensasjonssøknader via [søknadsskjema](#) som du finner på hjemmesiden vår (scroll ned til dispensasjon): [Regionale miljøkrav](#)

Du kan også skrive en søknad som stiles til Statsforvalteren i Oslo og Viken, men sendes til Indre Østfold kommune gjerne som e-post, til post@io.kommune.no. Søknaden skal være **skriftlig og godt** begrunnet.

Vi anbefaler å skrive om gårdens produksjon, areal, arealfordeling og driftsopplegg, i tillegg til gode argumenter til hva som gjør det **spesielt** vanskelig å oppfylle miljøkravene på arealene du driver. Mest mulig informasjon gir statsforvalteren bedre grunnlag for å fatte riktig vedtak.

Revidert gjødselregelverk

Landbruks- og matdepartementet, Klima- og miljødepartementet og Helse- og omsorgsdepartementet har sendt ut forslag til ny forskrift om lagring og bruk av gjødsel mv (gjødselbrukforskrift) som skal erstatte dagens forskrift om [gjødselvarer mv. av organisk opphav](#). Høringsfrist er 20. juni.

Høringsdokumentene finner du her: [Revidert gjødselregelverk – høring av forslag til ny forskrift om lagring og bruk av gjødsel mv. \(gjødselbrukforskriften\)](#)

Indre Østfold kommune skal sende høringsinnspill. Har du synspunkter vi bør ta med i betraktningene våre, kan du sende det til landbruk@io.kommune.no innen 10. mai.

En del av endringene går på spredeareal for husdyrgjødsel. For å se hvordan forslag til ny gjødselbrukforskrift slår ut for deg (forslag, ikke vedtatt altså), kan du sjekke det med [fosforkalkulatoren på Landbruksdirektoratets nettsider](#). Du legger inn arealene du disponerer, så beregner kalkulatoren hvor mye fosfor som produseres ut fra antall dyr på foretaket, og om foretaket vil ha nok spredeareal med regelverket som er foreslått.

[Les mer på Landbruksdirektoratets nettsider.](#)

Innsamling av landbruksplast i juni

Indre Østfold kommune organiserer innsamling av **sortert landbruksplast mandag 3. juni og tirsdag 4. juni. KUN disse dagene – ikke før og ikke etter.**

Innsamlingspunkter blir på følgende steder:

- Felleskjøpet Spydeberg
- Felleskjøpet Askim
- Skjelfoss Korn i Hobøl

Vi er heldige som får låne plassene, vennligst respekter tidspunktene for levering. Sørg for at plasten ikke kommer på avveie, pakk sammen mest mulig.

Sorter i fire grupper:

1. PP-sekk - storsekker – gjødselsekker - såkornsekker
2. Rundballefolie
3. Annen farget eller klar folie
4. Plasthylser/kanner – sorteres hver for seg i storsekk
  - Kanner fra plantevernmidler - må være tomme, tørre og rene og uten kork
  - Oljekanner – må være tomme og med kork
  - Hylser fra rundballeplast

Plasten må være fri for jord, stein, nett, bindegarn og andre fremmedelementer. Garn/nett kan ikke leveres og skal ikke ligge inni plasten. Armert plast/presenning tas ikke imot. For at vi skal kunne fortsette dette innsamlingstilbudet, er det viktig at plasten sorteres riktig, og at ikke noe annet enn landbruksplast leveres! Rødsrud plastmottak i Rygge henter landbruksplasten.

Ren landbruksplast kan for øvrig også leveres hos Retura Østfold på Stegen i Askim hele året.

Se [sorteringsguide fra Grønt Punkt](#).

Kontaktperson: May Holtskog, may.holtskog@io.kommune.no, tlf. 920 61 931

Gjerdelangs i ulveland

Det er straks beitesesong, og [Akershus Bondelag](#), [Østfold Bondelag](#), [Akershus Sau og Geit](#) og [Østfold Sau og Geit](#) inviterer til [gjerdemøte for beitebrukere i Bondelaget og Norsk Sau og Geit](#). Det blir befaring av rovviltavvisende gjerder, med fokus på svake punkter og forslag til utbedring, samt informasjon om tilskudd og krav til rovviltavvisende gjerder.

Statsforvalteren i Oslo og Viken vil også delta. De vil informere om tilskudd og krav til rovviltavvisende gjerder. Det blir god tid til dialog og spørsmål.

Møtet er **tirsdag 7. mai kl. 18.00**, med oppmøte på Spydeberg stasjon, Stasjonsgata 46, i Spydeberg.

Kle deg etter været! På grunn av enkel servering ønsker de påmelding innen 3. mai:

[Påmelding Gjerdemøte 2024](#)

Vipe og storspove

I samarbeid med Rakkestad Kommune og Indre Østfold Fugleforening, skal Indre Østfold kommune følge opp de siste års kartleggingsprosjekter av vipe og storspove. Vi ønsker å velge ut de mest prefererte områdene i kommunene fra siste to års kartlegging, og videre kartlegge biotoppreferanse og overlevelse av unger fra klekking til de er flygedyktige, i tillegg til ordinær overvåkning.

For å kartlegge biotoppreferansen skal fysisk observasjon og drone med termisk kamera benyttes. Ungeoverlevelsen vil vi kartlegge med fysisk observasjon over flere ganger gjennom vår/sommeren, for å se utvikling gjennom stadiene fra klekking til flygedyktige unger. Kartleggingen av biotoppreferanse og overlevelse vil gi nyttig kunnskap til å bevare og utvikle de rette biotopene, for å gjøre tiltak i disse områdene i fremtiden. Prosjektet tenkes videreført i 2025, med fysiske tiltak og direktekontakt mot grunneier/bonde.

Om fugleforeningen ser viper eller storspover på et jordbruksareal tas det kontakt med grunneier/driver for å diskutere avbøtende tiltak.

Vi har allerede merket eller beskyttet mange reir fra viper med et kjempegodt samarbeid med bøndene våre! **Om du har viper hos deg og du klarer å lokalisere reiret, kan du merke det med en veikjepp eller lignende en meter unna, og kjøre rundt det i onna.** Om du trenger hjelp til å merke eller finne reir der du ser viper i luften, eller har andre spørsmål om prosjektet, ta kontakt med fugleforeningen ved Atle Haga, tlf. 970 38 865.

Bildet viser foto av vipe tatt med drone på 40 meters høyde, og reir med egg tatt med termisk kamera på samme drona.

Skogfond – krav om kart over tiltaksområdet

Dersom du skal bruke skogfondsmidler til å betale tiltak som gjøres i skogen din, er det nå innført krav om at det skal kartfestes i vårt saksbehandlingssystem. For å få utbetalt midler fra skogfondkontoen må du sende et [refusjonskrav](#). Der må du legge ved et kart over tiltaksområdet eller tegne inn området direkte i kartløsningen www.skogfond.no. Dersom du velger å legge ved et kart du har tegnet på, må det være i et format som gjør at det er mulig for oss å plassere tiltaket på riktig sted på eiendommen.

Dette gjelder alle ordninger, også vedlikehold av veier og grøfter.

Mer informasjon: [Skogfond og skogfondkonto](#)

Stor granbarkebille – nå kommer varmen, følg med på skogen din!

Lokalt i Buskerud, Akershus og Østfold har det vært angrep av stor granbarkebille i årene etter tørkesommeren 2018. I år kan det være ekstra viktig at skogeierne er føre var.

Det er foreløpig for tidlig å si hvor stort årets billeangrep vil bli. Dette vil avhenge av været og hvor tørr sommeren kommer til å bli. Men at det er mange barkbiller der ute som er klare til å angripe nye grantrær så fort det varme været kommer - det er sikkert.

Dette kommer fram av [skadeovervåkingen som NIBIO og Landbruksdirektoratet gjør hvert år](#). Både tørkestress og stormskader på skog har ført til en oppblomstring av barkbiller flere steder på Østlandet.

Vi anbefaler at skogeiere er ute i god tid og følger med på skogen sin for å sikre verdier. Billene angriper ofte trær i nærheten av skog som allerede er skadd eller svekket.

Det er viktig å være klar over at når trærne allerede er angrepet, slik at boremel er synlig ved stammen, så kan det være for sent å redde tømmerverdien til dette treet. Da er det trærne rundt som står i fare for å bli angrepet.

Hvis en skogeier har frisk, hogstmoden granskog nær billedrept skog fra i fjor, bør hogst skje senest i juni. Ellers er det risiko for at tømmeret går fra skurtømmerkvalitet til tørrgran (bioenergi) utover sommeren.

Ta kontakt med [Lars Wallerud](#) eller [Vegard Aarnes](#) på landbrukskontoret, eller din lokale tømmerkjøper, så kan de hjelpe deg med veien videre om du trenger råd.

Mer informasjon og bilder finner du hos Statsforvalteren i Oslo og Viken:

[Følg med på skogen din før varmen kommer](#)

Tilbud om gratis energirådgivning til bedrifter i Østfold

Østfold har store ambisjoner for å redusere klimagassutslippene i årene som kommer. Som et foregangsfylke innen klima og energi jobbes det hele tiden med tiltak som kan bidra til at regionene når klimamålene sine. Det første målet er i 2030 hvor utslippene skal være redusert med 80 % sammenlignet med 2016.

Energireducerende tiltak som små og mellomstore bedrifter, eiendomsforvaltere og gårdeiere kan gjøre i egne lokaler, vil ha stor betydning i dette arbeidet. Og ikke minst for de enkelte selskapenes egen økonomi.

Derfor har Klima Østfold investert i 102 befaringstimer med energirådgiver. Det betyr at bedrifter som ønsker det kan få gratis befaring av en objektiv energirådgiver i egne lokaler.

- Påmelding skjer på <https://klimasmart.no/bedrifter/>
- Rådgivningen skjer med fysisk oppmøte på selskapets adresse gjennom 2024. Sjekk tilgjengelige tider for din region på nettsiden.

Spørsmål bedrifter bør stille seg:

- Hva kan jeg redusere strømrregningen med gjennom energieffektivisering?
- Hva kan energistyringssystemer redusere energi- og effektbehovet med?
- Kan vi ta i bruk lokale fornybare energikilder som f.eks. sol eller omgivelsesvarme, og frigjøre elektrisitet til annen bruk?
- Hvilke støtteordninger gjelder og hvordan kan vi søke?

Energirådgiver

Rådgivningen gjennomføres av Knut Olav Knudsen. Han har lang og bred teknisk erfaring med spesialkompetanse innen varme- og tappevanntsystemer, varmepumper, bergvarme, etc. Som energirådgiver og energientreprenør har han gjennomført over 150 befaringer i ulike bygninger og holdt en rekke kurs og foredrag.

Under befaringen vil energirådgiveren besiktige bygget, innvendig og utvendig, og avdekke muligheter for tiltak. Konkrete ønsker og planer diskuteres, gjerne i lys av investeringskostnader, støtteordninger og lønnsomhetsbetraktninger. Det anbefales å notere underveis.

[Gratis klima- og energirådgivning til bedrifter](#)

Biokull, karbonkreditter og CO₂-avgifter

Er du interessert i biokull? Klima Østfold arrangerer webinar om biokull, karbonkreditter og CO₂-avgifter i Skandinavia onsdag 8. mai kl. 10.30-12.00.

[Les mer hos Klima Østfold](#)

Sommerjobb – fjerning av kjempespringfrø

Indre Østfold kommune har også i år fått midler fra Statsforvalteren i Oslo og Viken til å redusere og hindre spredning av den fremmede uønskede arten [kjempespringfrø](#) langs noen av bekkene og elvene i kommunen. Plantene sprer seg raskt, utkonkurrerer annen vegetasjon og fører til erosjon langs vassdrag. Kjempespringfrø er lett å luke, men vokser i store mengder, gjerne på utilgjengelige steder. Til plukking og/eller slått av kjempespringfrø har vi behov for flere hender i slutten av juni, juli og august (og september). I fjor begynte arbeidet i uke 26, men det var litt for tidlig. Vi må se an varmen og hvordan veksten blir framover. Antakelig er det best å begynne i uke 27.

Jobben passer for ungdom/ung voksen som er arbeidsom, selvstendig, systematisk, har gode samarbeidsevner og er glad i å være ute. Du må være over 15 år, i god form og positivt innstilt til fysisk krevende arbeid. Du må kunne komme deg til avtalt møteplass, som ikke vil være i nærheten av offentlig transport. Du må altså komme deg til og fra jobb selv. Bekkene vi har fått midler til og trenger arbeidskraft til er i hovedsak Finnestadbekken i Eidsberg, Hæra (Båstad-Sentvet), Hyllibekken i Spydeberg, Frøshaugbekken i Trøgstad og Moenbekken på Slitu.

Timelønn er etter tariff (som assistent, reguleres etter alder). Vi kan ikke love fulle arbeidsuker hele sommeren - arbeidstid og sted avtales nærmere. Det vil være flere som jobber sammen i lag, derfor er det viktig at dere avtaler dere imellom underveis, og at alle er enige om fridager og arbeidstid.

Søknad kan sendes via [Åpen søknad til Indre Østfold kommune](#). Merk søknaden med kjempespringfrø, og send en e-post om at du har søkt til marit.ness.kjeve@io.kommune.no. Ta kontakt om du har spørsmål.

LYKKE TIL MED VÅRONNA!

Nå ser vi at mange er i gang på jordene bortover, vi krysser fingrene for en god vekstsesong!

- Ha is i magen, kjør når det er lagelig.
- Vær bevisst på kjøremønster for å redusere jordpakking.
- Informer de som hjelper deg på jordet om miljøkrav osv.
- Unngå «skal bare»-uhell, fest setebeltet - tenk HMS hele veien
- Ta gode pauser med mat og drikk underveis.
- Vi på landbrukskontoret bidrar med det vi kan, ta en telefon om du har spørsmål!

Lykke til, og takk for maten!

For deg som ikke er bonde:

- Vær tålmodig med traktorer i trafikken, slipp bonden trygt fram!
- Det kommer til å lukte når husdyrgjødsel spres – det går fort over! Husdyrgjødsel gir god næring til plantene og god jordstruktur og jordhelse!
- Noen ganger må natta og helligdager tas i bruk, det kommer an på været.
- Det kommer til å støve hvis det blir tørt – veldig lite å få gjort med det.
- Ikke kast søppel i naturen eller langs veiene – metallbokser i fôret gjør stor skade!
- I Indre Østfold kommune har vi ca. 570 jordbruksforetak med forskjellige produksjoner – hver eneste en er viktig. Vi håper dere heier dem fram og kjøper lokalt og norsk så langt som mulig!

Nytt fra:

Indre Østfold kommune:

- Kartverket skal flyfotografere kommunen vår
- Brukte batterier skal ikke i restavfallet
- Smaken av Indre - oppdag lokalmat i Indre Østfold!
- Reserver tid med saksbehandler landbruk
- Kalender

Statsforvalteren i Oslo og Viken

- Anbefaler vern av nye skogområder
- Følg med på skogen din før varmen kommer
- Økt skogplanting, men ikke nok ungskogpleie
- Landbruk og mat

NIBIO – Norsk institutt for bioøkonomi

- Proteingevinsten frå sauehaldet kan forbeholdast
- Husdyrmøkk er gull verdt
- Skal styrke undervisningen om jord og jordhelse
- Effektiv kompostering for bærekraftig planteproduksjon
- EUs grønne giv og skogen
- Snegler og møll: De misforståtte heltene i hagen
- Kartlegger karbon i skogsjord og beitemarksjord
- Klimatiltak for å redusere klimagassutslipp fra drenert organisk jordbruksjord
- Nytt tallgrunnlag til årets jordbruksforhandlinger
- Varsling av epleskurv er i gang

NLR - Norsk Landbruksrådgiving:

- Gi samtykke til bruk av kart over gården
- Det er vår i lufta
- Rensedammer i kulturlandskapet
- Kalender for kurs, markdager og fagmøter i regi av NLR Østlandet
- Kalender for kurs og fagmøter i regi av NLR

Skogkurs.no - skogbrukets fellesorgan for kompetanseformidling

- Nettkurs i forvaltning av kantsoner
- Hvordan planlegge lukket hogst?
- Kursoversikt

Agropub - Nettside for økologisk landbruk

- Arrangementskalender

Du kan abonnere på Landbruksinfo ved å melde deg på [her](#) for å få tilsendt i e-post. Dersom du vil reservere tid med en av oss i enhet landbruk, så kan du enkelt gjøre det via [bookingfunksjonen](#).

[Indre Østfold kommune](#)

[Enhet Landbruk](#)

Tlf.: 69 68 10 00

E-post: landbruk@io.kommune.no

Postadresse.: Postboks 34, 1861 Trøgstad

Besøksadresse: Rådhusgata 22, 1830 Askim

Veterinærvakt Østfold Nord – Askim, Hobøl, Rakkestad, Skiptvet og Spydeberg: 69 22 10 90

Veterinærvakt Østfold Øst – Eidsberg, Marker, Rømskog og Trøgstad: 954 87 330

Viltvakt: 414 45 933